

M O N I T O R

Vybrané hospodářské, měnové a sociální ukazatele

3 - 2007

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

O B S A H

<u>ČTVRTLETNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – 4. ČTVRTLETÍ 2006</u>	<u>3</u>
<u>Čtvrtletní odhad hrubého domácího produktu</u>	3
<u>Nezaměstnanost v ČR</u>	4
<u>Průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v České republice</u>	4
<u>Bytová výstavba</u>	5
<u>MĚSÍČNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – BŘEZEN 2007</u>	<u>6</u>
<u>Index spotřebitelských cen</u>	6
<u>Index průmyslové produkce</u>	6
<u>Stavebnictví</u>	7
<u>Indexy cen dovozu a vývozu zboží v ČR</u>	7
<u>Zahraniční obchod v jednotlivých měsících</u>	8
<u>METODICKÁ POZNÁMKA</u>	<u>9</u>

Zdroj dat: Český statistický úřad, <http://www.czso.cz> (stav 15. 5. 2007)

Čtvrtletně sledované ukazatele – 4. čtvrtletí 2006

Čtvrtletní odhad hrubého domácího produktu

4. čtvrtletí 2006	Rok 2006		Z toho 4. čtvrtletí		
	běžné ceny	stálé ceny	běžné ceny	stálé ceny	
		rok 2005 = 100		4. čtvrtletí 2005 = 100	3. čtvrtletí 2006 = 100, sezónně očištěno
	<i>v mil. Kč</i>	<i>v %</i>	<i>v mil. Kč</i>	<i>v %</i>	<i>v %</i>
HDP v kupních cenách	3 204 086	106,1	839 362	105,8	101,4
Výdaje na konečnou spotřebu	2 268 917	103,2	613 432	104,6	101,3
domácností	1 555 860	104,6	409 149	105,4	101,4
vládních institucí	691 675	100,3	198 544	102,6	101,0
neziskových institucí	21 382	104,7	5 739	103,0	100,9
Tvorba hrubého kapitálu	878 325	112,2	218 193	111,1	1006
Bilance zahraničního obchodu	56 844	x	7 737	x	x
vývoz	2 413 291	114,6	660 166	117,4	105,2
dovoz	2 356 447	114,2	652 429	118,1	104,2

Nezaměstnanost v ČR

	průměrný počet osob	změna proti 4. čtvrtletí 2005	míra podle metodiky ILO ^{*)}	změna proti 4. čtvrtletí 2005
	<i>v tisících</i>	<i>v tisících</i>	<i>v %</i>	<i>procentní bod</i>
Celkem	339,6	-65,2	6,6	-1,3
z toho ženy	185,6	-43,7	x	x
z toho muži	154,0	-21,5	x	x
Dlouhodobá nezaměstnanost				
1 rok a více	185,0	-31,0	x	x
4 roky a více	58,3	-0,8	x	x

*) Za nezaměstnané jsou podle definice Mezinárodní organizace práce (ILO) považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Definice nezaměstnaných podle ILO se liší od definice uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce. Míra registrované nezaměstnanosti MPSV dosáhla ve 4. čtvrtletí hodnoty 7,5 %, tj. o 1,1 procentního bodu méně než před rokem.

Průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v České republice

	4. čtvrtletí 2006		
	<i>v Kč</i>	přírůstek proti 4. čtvrtletí 2005	
		<i>v Kč</i>	<i>v %</i>
ČR celkem	21 952	1 283	6,2
podnikatelská sféra	22 021	1 390	6,7
nepodnikatelská sféra	21 712	912	4,4

Bytová výstavba

	Skutečnost 1.-4. čtvrtletí		index 2006/2005, v %	4. čtvrtletí 2006
	2005	2006		
zahájené byty ^{*)}	40 381	43 747	108,3	11 842
dokončené byty (za rok 2006 jsou data předběžná)	32 863	30 187	91,9	12 021
rozestavěné byty (k 31. 12. sledovaného roku) ^{**)}	155 202	168 762	108,7	-

*) Od 1. 1. 2006 se za zahájený byt považuje byt, na který bylo vydáno stavební povolení. Do konce roku 2005 se za zahájený byt považoval byt, jehož výstavba byla zahájena podle zápisu ve stavebním deníku.

***) Od 1. 1. 2006 se počet rozestavěných bytů počítá následovně: počet rozestavěných bytů ke konci předchozího období + byty zahájené ve sledovaném období – byty dokončené ve sledovaném období = počet rozestavěných bytů ke konci sledovaného období.

Měsíčně sledované ukazatele – březen 2007

Index spotřebitelských cen

	předchozí měsíc = 100	Stejné období předchozího roku = 100			Průměr roku 2005 = 100	Míra inflace*)
		leden	únor	březen		
březen 2007	100,3	101,3	101,5	101,9	103,9	102,2

*) Podíl průměrů bazických indexů (prosinec 2005 = 100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

Index průmyslové produkce

	index průmyslové produkce, sezónně neočištěný (stejné období předchozího roku = 100)				
	leden ^{p) r)}	únor ^{p) r)}	březen ^{p)}	prosinec '06 až únor '07 ^{p) r)}	leden až březen ^{p)}
Průmyslová produkce celkem	110,8	113,6	112,7	109,2	112,4
těžba nerostných surovin	97,1	102,7	106,8	100,5	102,3
zpracovatelský průmysl	112,8	115,6	114,2	110,7	114,2
výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	94,7	95,7	95,7	95,7	95,3

Poznámka: p) předběžný údaj

r) revidovaný údaj: Zároveň se zpracováním výsledků za březen 2007 ČSÚ zrevidoval i data od počátku roku. Data za únor byla revidována především z titulu záměny předběžných cenových deflátorů za definitivní.

Stavebnictví

	Index (stejně období předchozího roku = 100)				
	leden ^{p)}	únor ^{p)}	březen ^{p)}	prosinec '06 až únor '07	leden až březen '07
Stavební výroba (vč. odhadu za malé podniky do 19 zaměstnanců)					
běžné ceny	132,9	136,3	130,7	127,5	132,9
stálé ceny (= průměrné ceny roku 2000)	129,2	132,5	126,4	123,9	128,9
Stavební výroba - údaje za podniky s 20 a více zaměstnanci					
běžné ceny	132,3	135,9	130,1	126,3	132,5
stálé ceny (= průměrné ceny roku 2000)	128,8	132,4	125,9	122,9	128,7

Poznámka: p) předběžný údaj, r) revidovaný údaj

Indexy cen dovozu a vývozu zboží v ČR

	Předchozí měsíc = 100	Stejně období předchozího roku = 100			Průměr roku 2005= 100
		leden	únor	březen	
Index dovozních cen	100,2	98,1	98,7	98,2	98,8
Index vývozních cen	99,9	101,0	102,8	102,0	100,6

Poznámka: Indexy cen dovozu a vývozu jsou od ledna roku 2005 nově počítány na struktuře zahraničního obchodu roku 2005 a jsou nově publikovány od ledna 2007.

Zahraniční obchod v jednotlivých měsících (v mil. Kč FOB/CIF,*) běžné ceny)

období roku 2007	vývoz	dovoz	bilance	Index (stejně období předchozího roku = 100)	
				vývoz	dovoz
leden	186 720	175 763	10 957	113,8	115,5
únor	190 696	177 091	13 605	119,5	114,5
březen	213 568	201 170	12 399	113,0	111,8
<i>leden až březen</i>	<i>590 984</i>	<i>554 023</i>	<i>36 961</i>	<i>115,3</i>	<i>113,8</i>
duben					
květen					
červen					
<i>duben až červen</i>					
červenec					
srpen					
září					
<i>červenec až září</i>					
říjen					
listopad					
prosinec					
<i>říjen až prosinec</i>					
leden až březen	590 984	554 023	36 961	115,3	113,8

*) FOB a CIF jsou mezinárodní doložky Incoterms 2000, jejichž volba má vliv na vykazovanou výši hodnoty zahraničního obchodu. FOB stanoví, že náklady a rizika přicházejí na kupujícího v okamžiku naložení zboží v ujednaném přístavu. Prodávající hradí veškeré náklady na zboží až do jeho dosažení paluby lodi. CIF stanoví takový vztah mezi prodávajícím a kupujícím, kdy povinností prodávajícího je zajistit osvědčení o původu zboží, povolení k vývozu zboží a také zaplatit námořní přepravu. Za rizika se zbožím spojená ručí až do doby, než je zboží naloženo v ujednaném přístavu. Prodávající musí také zajistit převoditelnou námořní pojistku proti nebezpečím námořní dopravy.

Metodická poznámka

Hrubý domácí produkt (HDP) - klíčový ukazatel vývoje ekonomiky. Představuje souhrn hodnot přidaných zpracování ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Aby byl vyloučen vliv změn cen, je vyjádřen ve stálých cenách (průměrné ceny roku 1995).

Růst (pokles) HDP ve stálých cenách charakterizuje o kolik % reálně stoupl (klesl) hrubý domácí produkt ve sledovaném čtvrtletí roku proti stejnému období roku předchozího.

Nezaměstnanost - jedná se o tzv. **míru evidované nezaměstnanosti**. Zdrojem dat o počtech neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Míra nezaměstnanosti je počítána jako podíl (v %), kde v čitateli zlomku je počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli celkový počet zaměstnaných z výběrových šetření pracovních sil (klouzavý roční průměr) plus počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce (klouzavý roční průměr). Do počtu zaměstnaných se nezapočítávají ženy na další mateřské dovolené.

Průměrná měsíční nominální mzda jednoho zaměstnance zahrnuje všechny pracovní příjmy (základní mzdy, osobní příplatky a ohodnocení, prémie a odměny, podíly na hospodářských výsledcích a náhrady mzdy), které byly zúčtovány zaměstnancům evidenčního počtu podle příslušných platových a mzdových předpisů (jde o hrubou mzdu v Kč na fyzickou osobu). Tato průměrná hrubá nominální mzda je uvedena za ekonomické subjekty s 20 a více zaměstnanci podnikatelské sféry (v peněžnictví a pojišťovnictví bez ohledu na počet zaměstnanců) a ve všech organizacích nepodnikatelské sféry.

Růst (pokles) průměrné nominální mzdy vyjadřuje o kolik % se zvýšila (poklesla) tato mzda v daném čtvrtletí v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Inflace je obecně definována jako růst cenové hladiny, tj. charakterizuje míru znehodnocování měny v přesně vymezeném časovém období. Míra inflace je měřena pomocí přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Uváděná míra inflace (přesněji průměrná míra inflace) vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za dvanáct posledních měsíců proti průměrné cenové hladině dvanácti předchozích měsíců. Tyto tzv. klouzavé průměry jsou počítány z bazických indexů spotřebitelských cen s cenovým základem prosinec 1999 = 100. Vyjadřují tendenci vývoje cenové hladiny oproštěnou od sezónních vlivů.

Vývoj **spotřebitelských cen (životních nákladů)** se sleduje na spotřebních koších založených na souboru vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem. Za cenové reprezentanty byly vybrány takové výrobky a služby, které se významně podílejí

na vydáních obyvatelstva a svým rozsahem pokrývají celou sféru spotřeby. Celkový počet reprezentantů je v současné době 775. Jejich soubor je postupně agregován až do dvanácti hlavních oddílů spotřebního koše, a to formou váženého aritmetického průměru individuálních cenových indexů. Váhy ve spotřebních koších byly pro výpočet indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) stanoveny na základě struktury výdajů domácností podle výsledků statistiky rodinných účtů v roce 1999.

Výpočet bazických indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) je prováděn podle Laspeyresova vzorce. Základním obdobím pro výpočet cenových indexů je prosinec 1999. Z těchto bazických indexů jsou vypočítávány indexy spotřebitelských cen srovnávající dvě libovolná období.

Průmyslová výroba zahrnuje veškerou produkci průmyslových výrobků podle SKP (standardní klasifikace produkce), oddíly 10-41, měřenou ve fyzických i peněžních jednotkách (oceněnou v základních běžných cenách) a počítanou metodou "hrubého obratu". Zahrnuje tudíž i produkci výrobků spotřebovanou uvnitř podniku. Průmyslová výroba dále zahrnuje i produkci průmyslových služeb (práce ve mzdě, opravy, úpravy, montáže, instalace strojů a zařízení a ostatní práce průmyslové povahy) vymezených platnou nomenklaturou.

Růst (pokles) průmyslové výroby charakterizuje IPP (index průmyslové produkce) vycházející z výpočtu měsíčního bazického IPP, od kterého jsou odvozeny měsíční a kumulativní meziroční IPP.

Stavební výroba zahrnuje stavební práce prováděné podniky s převažující stavební činností. Patří sem podniky s 20 a více zaměstnanci, za které se údaje zjišťují výkazy, a podniky do 19 zaměstnanců včetně, za které se provádí odhad stavebních prací. Hodnota stavebních prací je přepočtena do stálých cen (rok 1994=100 %).

Růst (pokles) stavební výroby udává o kolik % stoupl (klesl) v daném měsíci objem stavební výroby ve stálých cenách v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Vývoz vyjadřuje hodnotu odeslaného zboží do zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v zahraničí. Celkový vývoz se tak skládá z odeslání do států EU a vývozu do třetích zemí.

Růst (pokles) vývozu udává o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota vývozu v běžných cenách.

Dovoz vyjadřuje hodnotu zboží přijatého ze zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v tuzemsku. Celkový dovoz se tak skládá z přijetí ze států EU a dovozu ze třetích zemí.

Růst (pokles) dovozu udává o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota dovozu v běžných cenách.